

Õiguskantsler

Teie 06.09.2021 nr

Meie 24.09.2021 nr 14-1/211667/2106361

Kohustusliku kogumispensioni väljamaksed

Küsisite õiguskantslerilt, miks puudega lapsi kasvatanud lapsevanematele tehakse kohustusliku kogumispensioni (II samba pension) väljamakseid teistsuguste reeglite järgi kui täielikult töövõimetuks tunnistatud inimestele.

Kohustusliku kogumispensioni eesmärk on tagada lississetulek inimestele, kes on vanaduspensionieas või kellel on vanaduspensionieani jäänud viis aastat. Varem on õigus kohustuslikku kogumispensioni saada inimestel, kes on tunnistatud täielikult töövõimetuks ([kogumispensionide seaduse](#) § 1; § 40 lg 1 ja 1¹). Seega on kohustusliku kogumispensioni eesmärk täiendada riikliku pensioni süsteemi (I pensionisammas) ja tagada lississetulek inimestele, kellel kõrge ea või halva tervise tõttu on keeruline tööd leida või kes neil põhjustel töötada ei saa.

Maksusüsteemi kaudu soodustab riik vanaduspensionieas tehtavaid pikaajalisi väljamakseid. See täidab kõige paremini kogumispensioni eesmärki. Üldjuhul ei maksa inimesed tulumaksu, kui nad valivad eluaegse pensioni. Kui inimene, kellel on tekkinud õigus saada kogumispensioni, valib soovituslikust kestusest lühema ajaga tähtajalise pensioni või ühekordse väljamakse, tuleb tal maksta tulumaksu 10%. Kui aga inimesel ei ole veel kogumispensionile õigust tekkinud, sest vanaduspensionieani on jäänud rohkem kui viis aastat, tuleb tal II samba pensionivara korruga välja võttes maksta tulumaksu 20% ([tulumaksuseaduse](#) § 4 lg 1 ja 2; § 20¹ lg 1; lg 3 p 1 ja 2).

Täielikult töövõimetuks tunnistatud inimesed ei pea kohustusliku kogumispensioni väljamaksetelt tulumaksu maksma. Riigikogu on pidanud vajalikuks võimaldada neile inimestele kohustusliku kogumispensioni väljamakseid soodsamatel tingimustel.

Maksusoodustuste kehtestamine on poliitilise valiku küsimus. Nii pensioni- kui ka maksusüsteemi kujundades lähtub Riigikogu riigi rahalistest võimalustest ja vajadustest ning seejuures on riigil avar otsustusruum. Kui leiate, et puudega laste vanematele peaks tegema kohustusliku kogumispensioni väljamaksete korral maksusoodustust, võite selle ettepaneku esitada Rahandusministeeriumile või Riigikogu rahanduskomisjonile.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Merle Malvet 693 8426, Merle.Malvet@oiguskantsler.ee